

Pošljite SMS s ključno besedo RKS na 1919.

DELO

Zadnja spr.: Sre, 17.08.2005, 18:32
markopu | odjava

tiskana izdaja iskanje

Iskanje Moje Delo

[napredno iskanje](#)

zaposlitev

Delo - Pon, 10.12.2001

HTML oblika PDF oblika

Spletno Delo

Arhiv

E-novice

Tiskano Delo

Zadnja izdaja

Komentarji

Iskanje

Sobotna priloga

Nedelo

Povezave

Zaposlitev

Poslovni portal

Borza

Izberi.si

Forum

MM portal

Vsak dan nekaj novega

www.mportal.delo.si

Intervju: Vasja Vehovar, projekt RIS

475.000 Slovencev uporablja internet

Vasja Vehovar, profesor na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani, je vodja projekta Raziskava interneta v Sloveniji in odgovarja za kakovost in referenčnost statističnih raziskav. Vehovar je brzkone tudi največkrat objavljena osebnost v Sloveniji, ko je treba na seminarjih, okroglih mizah in v medijih pojasnjevati internetne smernice, raziskave v Sloveniji, ko je treba z natančnimi statističnimi številkami pojasniti razmere pri nas ter Slovenijo po razvitosti in smernicah umestiti v Evropo, svet.

Pon 10.12.2001

Koliko Slovencev dostopa v internet na mesec po raziskavi RIS?

Redna mesečna ocena za začetek decembra kaže, da bi okoli 485.000 rezidenčnih prebivalcev Republike Slovenije v starosti deset do 75 let odgovorilo pritrdilno na vprašanje: »Ali uporabljate internet?« Od tega jih dobrih 97 odstotkov navaja mesečno uporabo, kar je 24 odstotkov celotne populacije. Imamo torej 475.000 aktivnih (mesečnih) uporabnikov. Vendar pogosto govorimo zgolj o aktivni populaciji 15 do 65 let, kjer je 32 odstotkov mesečnih uporabnikov. Če pa bi opazovali število uporabnikov samo v starosti 15 let in več (kar je običajno pri EU indikatorjih), je ta delež 27 odstotkov oziroma 22 odstotkov s celotni populaciji. Obstaja mnogo odstotkov, zato je treba biti pri navedbah in primerjavah nadvse natančen. Podrobnosti o tem in o primerjavah z EU so v izčrpnem poročilu, ki smo ga izdelali za ministrstvo za informacijsko družbo (mid) in je v celoti dostopno na naši spletni strani (www.ris.org).

Kakšni so bili kriteriji za to raziskavo?

Dvakrat na leto izvedemo posebno raziskavo RIS med gospodinjstvi, ko opravimo preverjanje elementov (internet, email, wap), ki opredeljujejo uporabo interneta. Ob tem tudi nastavimo parametre za model, s katerim računamo mesečne ocene. Pri tem kot dodatni *input* uporabljamo mesečne podatke dnevni omnibusov Cati centra. Zadeve primerjamo in nadzorujemo še s podatki Mediane in Slovenskega javnega mnenja. V šestih letih ni bilo nobenega kazalca, da ocene ne bi bile natančne. To, da se zdi število uporabnikov interneta v Sloveniji komu premajhno ali preveliko, zgolj potrjuje, da je realnost na tem področju nepredvidljiva in drugačna od naših predstav.

Koliko slovenskih gospodinjstev ima osebni računalnik?

Skoraj polovica in to ni malo. Nedavna raziskava o osebnih računalnikih med gospodinjstvi tudi kaže, da imajo slovenska gospodinjstva skoraj 350.000 računalnikov.

Ob bok kateri državi nas uvrščajo ti podatki?

V celoti gledano nastaja vtis, da vidiki – ne samo IT – primerjav Slovenija-EU konvergirajo k temu, da se Slovenija enotno umešča v neko podpopprečje EU, pri čemer je povsem primerljiva z najslabšimi članicami in praviloma celo boljša od njih. Vidiki, kjer še posebno zaostajamo, se po eni strani ob tem izboljšujejo hitreje, po drugi strani pa področja, ki so bila še pred leti nad to splošno (podpopprečno) ravno, konvergirajo v podpopprečje. Zlasti velja to pri uporabi interneta in razširjenosti osebnih računalnikov, kjer je bila Slovenija pred nekaj leti nad povprečjem EU, medtem ko je bil za junij 2001 delež uporabnikov v aktivni populaciji Slovenije proti EU samo 26:45 odstotkov.

Kaj so na splošno internetne smernice v Sloveniji v zadnjem letu?

Poudariti je treba pospešeno rast števila uporabnikov. Letos je v aktivno uporabo interneta vstopilo okoli 100.000 ljudi, kar označuje več kot 30-odstotno letno rast. Druga značilnost je dejstvo, da internet spoznavajo vse bolj neuki uporabniki, zato se na primer absolutno število ljudi, ki opravljajo e-nakupe, ne povečuje z enakim tempom. Tretje, na kar bi opozoril, pa je nekakšna izguba nejasnosti in tudi iluzij o tem, kako bo vsa ta e-zadeva potekala. Vse skupaj se upočasnjuje, profesionalizira in postaja nekako dolgoročno načrtovan proces.

ORODJA

Fit inovacija
Nad celulit z osebno savno, namesto naporene vadbe.

Kliknite tu

Koliko ljudi sodeluje pri projektu RIS?

V tipičnem mesecu sodeluje okoli pet do deset ljudi. Pri tem ne štejem anketarjev in zunanjih izvajalcev.

Kakšen je finančni proračun projekta RIS za leto 2001?

V grobem gre za protivrednosti stroškov enega polno zaposlenega raziskovalca. Sicer pa je to neprofiten projekt in poslujemo javno – zato so vsi prihodki in stroški podrobno navedeni na naši strani. Vsak si torej lahko ogleda, koliko porabimo.

Kdo financira raziskave RIS?

Velik del prispevajo naročniki raziskovalnih poročil, gre za okoli 60 naročnikov iz poslovnega sveta. Za določene raziskave, na primer šolskih zavodov, smo prejeli tudi javna sredstva. V zadnjem letu je naše delo podpril še mid; gre za poročila o teledelu, digitalnem razkoraku in primerjavi indikatorjev z EU, ki so v celoti dostopna na naši strani. Sodelujemo pa tudi v sredstvih posebnega ciljnega raziskovalnega programa.

Kje se fizično delajo raziskave?

Če govorimo o telefonskem zbiranju podatkov, smo večino, vendar ne vseh, anket izvedli prek podjetja Cati center, ki ponuja najugodnejše možnosti. Osebnost bi sicer želel, da kot akademski projekt izvajamo naše ankete na FDV, kjer pa so že dlje časa v neki prenovi in selitvi.

Katero podjetje oziroma organizacija (če sploh) v Sloveniji je največji konkurent RIS-u?

Naše raziskave doslej za konkurenčne izvajalce niso bile komercialno zanimive. To ni le moje mnenje, ampak mnenje – pa tudi izkušnje – več potencialnih komercialnih agencij. Slovenski trg IT-raziskav bi s težavo financiral tovrstne (večnaročniške, neekskluzivne) raziskave, ker je premajhen. Mi smo vse te raziskave lahko izvedli zgolj zato, ker smo povezali vsebinske in metodološke raziskave.

Kako komentirate dejstvo, da Slovenija še vedno nima relevantne raziskave o razvitosti IT-družbe, ki bi jo lahko pokazali Evropi in svetu?

Če ste hoteli reči, zakaj Slovenija nima uradne raziskave, je to zato, ker Eurostat tega še ni predpisal, naša vlada pa tudi ne. Če sprašujete, zakaj pri nas ni anketnih raziskav globalnih IT svetovladnih agencij, je to zaradi njihove ocene o nizki profitnosti takih anket. Če ste hoteli vprašati, zakaj nismo vključeni v primerljive IT Eurobarometer ali Flash Eurobarometer, pa zato, ker EU kandidatka za zdaj ni vključevala. Toda nikakor ne drži, da nimamo relevantne raziskave. Naše raziskave RIS so relevantne, vstopajo v Statistični letopis in so nadvse kakovostne, tudi če jih primerjamo z raziskavami razvitih držav (na primer Skandinavija, Avstralija). Odlikujejo se tudi v pogledu kontinuitete – za ključne indikatorje imamo serije od leta 1996, rezultati pa omogočajo tudi vse pomembnejše mednarodne primerjave.

Vprašam drugače: zakaj Slovenija nima nacionalne raziskave o informacijski razvitosti družbe, ki bi jo financirala vlada ali ministrstvo za informacijsko družbo? Zakaj, skratka, nimamo nekega krovnega, referenčnega, predvsem pa enega dokumenta, ki bi zajemal te podatke in za katerim bi stala država?

Po eni strani je to nekoliko preživel koncept. Prvič, uradna statistika je na področju IT nasploš razmeroma obrobna, posebno v Evropi. Mednarodno primerljivi podatki o IT-vlaganjih so na primer v celoti v rokah privatnih podjetij, zlasti IDC. Tudi letni IT Eurobarometer in polletni Flash Eurobarometer – ki sta daleč najpomembnejša druga evropskih primerjav – se financirata in izvajata zunaj statističnega sistema. Kot drugo, sama uradna statistika vse bolj temelji na kakovostnih zunanjih virih in tudi vse več lastnih raziskav daje v izvedbo zunanjim izvajalcem.

Sicer pa lahko kot »državni podpis« oziroma garancija za kakovost oziroma uradnost podatka razumemo že vključitev določenega podatka v Statistični letopis. Se pa povsem strinjam, da je vprašanje nekakšnega krovnega sistema nadvse aktualno, še posebno glede na deklarirano pomembnost informacijske družbe, ki si zasluži posebno in neodvisno strokovno-raziskovalno entiteto, kakšno že imajo pri nas številna druga področja.

Kakšno je vaše mnenje o delovanju oziroma kako bi komentirali skorajšnjo prvo obletnico ministrstva za informacijsko družbo?

Delim mnenje uporabnikov interneta iz naših anket, namreč da je bila ustanovitev mid izredno koristna. Namesto petih raznolikih ministrstev, ki so neuskaljeno in delno posegala na to področje, imamo zdaj en kompetenten subjekt, ki trdo dela na celotni fronti. Moja pripomba pa je, da je mid premalo radikalen v svoji strategiji. Pogrešam dramatično razpravo v parlamentu in v javnosti o nujnosti radikalnih sprememb na tem področju. Podatki, smernice in mednarodne primerjave so namreč alarmantni, sploh v pogledu splošnega zaostajanja pri rasti ter pri informatizaciji šolstva in tudi marsikje drugje. Pri razpravah o dvoletnem proračunu namreč nisem zasledil kakih poskusov za prerazporeditev v smeri pohitritve procesov informacijske družbe. Niti nisem zasledil, da je kak medij to pomajkljivost opazil in posebej opozoril nanjo. Kot da je povsem v redu in normalno, če se razpravlja zgolj in predvsem o letalih, tankih, kmetijstvu, cestah.

Katera področja raziskave interneta v svetu so najbolj iskana oziroma največkrat izvajana?

oglaševanja pa raziskave podjetij, panele spletnih uporabnikov, *on-line* panele, raziskave gospodinjstev, raziskave spletne obiskanosti ... Verjetno so prav slednje – gre za uporabnike, ki jim v osebne računalnike namestijo programje za spremljanje obiskanosti (Nielsen Netratings, Mediamatrix) – najboljše in tudi najbolj zanimive. Zajemajo tudi po več deset tisoč ljudi v državi, so izjemno drage ter omogočajo sproten in reprezentativen vpogled nad spletnimi aktivnostmi praktično celotne svetovne populacije spletnih uporabnikov. V Sloveniji tovrstnega globalnega spremljanja sicer še nimamo, vendar je problem obiskanosti tudi pri nas verjetno najbolj aktualen in zanimiv vidik raziskovanja interneta.

Luka Dekleva Humar

 NATISNI | SHRANI | POŠLJI

 nazaj na rezultate iskanja

KOMENTARJI - PRISPEVAJTE SVOJE MNENJE

ime in priimek

Komentar...

Prosimo, da vaši prispevki niso žaljivi in da ne vsebujejo besed, ki niso primerne za objavo.

 oddaj komentar

KOMENTARJI OBISKOVALCEV

 RAZVRSTI PO ČASU

Ni komentarjev.

 [na vrh](#)